

(1) Das Reich gewährt dem Protektorat den militärischen Schutz.
(2) In Ausübung dieses Schutzes unterhält das Reich im Protektorat Garnisonen und militärische Anlagen.

(3) Für die Aufrechterhaltung der inneren Sicherheit und Ordnung kann das Protektorat eigene Verbände aufstellen. Organisation, Stärkezahl und Bewaffnung bestimmt die Reichsregierung.

Artikel 8.

Das Reich führt die unmittelbare Aufsicht über das Verkehrswesen sowie das Post- und Fernmeldewesen.

Artikel 9.

Das Protektorat gehört zum Zollgebiet des Deutschen Reiches und untersteht einer Zollhoheit.

Artikel 10.

(1) Gesetzliches Zahlungsmittel ist neben der Reichsmark bis auf weiteres die Krone.

(2) Das Verhältnis beider Währungen zueinander bestimmt die Reichsregierung.

Artikel 11.

(1) Das Reich kann Rechtsvorschriften mit Gültigkeit für das Protektorat erlassen, soweit das gemeinsame Interesse es erfordert.

(2) Soweit ein gemeinsames Bedürfnis besteht, kann das Reich Verwaltungszweige in eigene Verwaltung übernehmen und die dafür erforderlichen reichseigenen Behörden einrichten.

(3) Die Reichsregierung kann die zur Aufrechterhaltung der Sicherheit und Ordnung erforderlichen Massnahmen treffen.

Artikel 12.

Das derzeit in Böhmen und Mähren geltende Recht bleibt in Kraft, soweit es nicht dem Sinne der Übernahme des Schutzes durch das Deutsche Reich widerspricht.

Artikel 13.

Der Reichsminister des Innern erlässt im Einvernehmen mit den beteiligten Reichsministern die zur Durchführung und Ergänzung dieses Erlasses erforderlichen Rechts- und Verwaltungsvorschriften.

Prag, den 16. März 1939.

Der Führer und Reichskanzler.

Adolf Hitler

Der Reichsminister des Innern.

Frick

Der Reichsminister des Auswärtigen.

Ribbentrop

Der Reichsminister und Chef der

Reichskanzlei.

Dr. Lammers

KPR, L 726/39; originál, strojopis.

344

1939, březen 20. Praha. — Osobní záznam E. Háchy, v němž popsal svou cestu do Berlína dne 14. března 1939 a jednání s A. Hitlerem dne 15. března 1939, která měla za následek okupaci českých zemí.

Dne 14. března 1939 na nádraží anhaltském očekával mě státní ministr Dr. Meissner a vyslanec Dr. Mastný s chotí. Po vojenské poctě před nádražím, při níž mě provázal kromě státního ministra Dra Meissnera generál, jehož jméno jsem si nezapamatoval, doprovodil mě Dr. Meissner do hotelu Adlon, kde byly pro mne a moji družinu rezervovány velmi splendorní místnosti a kde pro moji dceru byla odevzdána kytice od říšského kancléře a velký karton bonbonů od ministra Meissnera. Kytice měla být odevzdána na nádraží, ale pro špatné počasí byla uložena v hotelu.

O 24 h. navštívil mě v průvodu ministra Dra Chvalkovského říšský ministr zahraničních věcí von Ribbentrop, s nímž jsem vyměnil několik zcela povšechných vět, při čemž zmínil jsem se o obtížné situaci malého národa, vklíněného do sfér národa velkého. Dotkl jsem se také nepadného poměru

Čechů ke Slovákům. Po odchodu Ribbentropově mezi 1—2 h. noční dostalo se mi sdělení, že říšský kancléř mě v říšské kanceláři očekává.

Na hotelu Adlon byl vedle praporů říšských vyvěšen prapor v našich státních barvách.

V říšské kanceláři, kam mě doprovázel, kromě státního ministra Meissnera, ministr Dr. Chvalkovský, byl jsem v nádvoří přijat s vojenskými poctami a ihned potom říšským kancléřem, který přišel mně vstříc a jemuž jsem řekl, že si vážím osobního setkání s nejmocnějším státníkem naší doby. Říšský kancléř pozval mě pak, abych po jeho pravé straně usedl ve velkém kruhu předních osobností říše, mezi nimiž byli: generál polní maršálek Goering, ministr von Ribbentrop, generál von Keitel a mimo jiné státní ministr Meissner.

Zahájil jsem svůj projev slovy, jimiž jsem omluvil svou hlasovou indisposici způsobenou cestou a uvedl, že, osoba v politickém životě dosud neznámá, pokládám za vhodné, abych se představil jako bývalý správní soudce, který přijal funkci hlavy státu, když bylo rozhodujícími činiteli apelováno na jeho národní a občanskou povinnost. Při tom jsem podotkl, že jsem až dosud stál opodál politického života našeho státu a že s představiteli dřívějšího režimu neměl jsem jiných styků než ryze oficiálních a že zejména nebyl jsem s nimi v intimnějších vztazích. Po té přešel jsem k otázce slovenské, jejíž stav jsem až do té chvíle považoval za jediný motiv své berlínské cesty; uvedl jsem, že mezi Čechy a Slováky bylo nesnadno sjednat bližší vzájemné pochopení, poněvadž orientace Čechů byla spíš západní, kdežto orientace Slováků byla spíš východní. Bližší myšlenkový styk byl toliko se Slováky evangelickými, kdežto s katolickými Slováky se nepodařilo naléztí hlubšího sblížení. Potom odmítl jsem slovenské výtky, že propuštěním slovenské vlády a jmenováním vlády nové na Slovensku dopustil jsem se neústavního činu. Řekl jsem, že jsem příliš právník a příliš starý soudce než abych byl neústavního aktu schopen. Můj postup, že byl v plné shodě s ústavou, kterou v podstatě formulovali Slováci sami. K tomu jsem poznamenal, že jsem přesvědčen, že i říšský kancléř učiní se Slováky své vlastní zkušenosti.

V dalším svém projevu řekl jsem, že jsme si vědomi, že osud českého národa je položen do rukou říšského kancléře, že však hledím na to s plnou důvěrou, poněvadž je mně známo hluboké porozumění říšského kancléře pro národnost („Ihr tiefes Verständnis für das Volkstum“), v němž vidím záruku, že odpovídá smýšlení říšského kancléře, aby český národ žil a úplně se vyžil.

Říšský kancléř na to odpověděl, že jeho úmyslem vskutku je, aby český národ nerušeně žil a že nejde mu o jeho odnárodnění („keine Entnationalisierung“). Potom prohlásil, že dnešního dne o 6. h ranní překročí říšské vojsko naše hranice a narazí-li na odpor, že jej bezohledně zlomí. Víím, řekl dále, že i mne to bude státi velké oběti na životech, ale výsledek že nemůže být pochybný. V průběhu svého projevu řekl kancléř výslovně: „Meine Entschlüsse sind unabänderlich“.

Odpověděl jsem, že při krátké době několika hodin pochybuji, že mám možnost, abych jako vrchní velitel branné moci zabránil skutkům obranným, načež říšský kancléř prohlásil, že mi dává k dispozici telefonní zařízení říšské kanceláře.

Po té byl rozhovor přerušen a já jsem s ministrem Chvalkovským odebral se do vedlejší místnosti, odkud jsme dosáhli telefonického spojení s ministrem národní obrany a později s celou vládou. Za mého pobytu v této místnosti dostavil se ke mně osobní lékař generála poln. maršálka Goeringa prof. Dr. Morel, který mě požádal, abych mu dovolil vyšetřit můj tep a shledav, že je nepravdělný, nabídl mně injekci. Zprvu jsem odmítl, poněvadž jsem necítil žádné potřeby lékařského zákroku, ale k Morelově opětovnému naléhání jsem se konečně podrobil, načež mi Morel dal injekci z hroznového cukru. Při tom bylo nám nabídnuto občerstvení.

Armádnímu generálu Syrovému jsem telefonicky oznámil, jaká je situace a dal jsem mu přesný rozkaz, aby nařídil posádkám, aby německému vojsku nekladly odpor. Po té informoval jsem telefonicky předsedu vlády a po nějaké chvíli dostalo se mi jeho odpovědi v ten smysl, že vláda, která se zatím shromáždila, bere můj postup na vědomí a že s ním souhlasí.

Potom byli jsme pozváni do úřadovny říšského kancléře, kde mně bylo předloženo k podpisu prohlášení, jehož jedno pare podepsané říšským kancléřem a šl. Ribbentropem se strany německé a mnou s ministrem Chvalkovským se strany naší, min. Chvalkovský přivezl do Prahy. — Koncept tohoto prohlášení byl mi ministrem Ribbentropem předložen ještě za našeho pobytu v sousedním saloně. V konceptu tomto bylo uvedeno, že činím své prohlášení jménem svým a jménem vlády, k čemuž jsem poznamenal, že ústavně nejsem oprávněn prohlášení činit také jménem vlády, s čímž ministr Ribben-

trop — vyžádat si dříve souhlas říšského kancléře — se spokojil. Ještě dříve než jsme byli pozváni k podpisu tohoto prohlášení k říšskému kancléři, řekl mi Goering skoro doslovně toto: „Ich habe ein schweres Amt. Es würde mir ungemein leid tun, wenn ich diese schöne Stadt vernichten müsste. Aber ich müsste es tun, damit die Engländer und Franzosen wissen, dass meine Luftwaffe eine hundertprozentige Arbeit zu leisten vermag. Denn sie wollen es noch immer nicht glauben und ich möchte den Beweis hierüber liefern“. Řekl jsem, že nemohu zaručit, že veškeré posádky budou v krátké době, která nám zbývá, zpraveny o rozkazu, který jsem vydal ministru národní obrany. Goering na to odpověděl, že má na mysli organisovaný odpor naší branné moci a nikoliv sporadické akty bojové.

Když jsme pak v kancléřově úřadovně prohlášení podepsali, rozloučil se s námi říšský kancléř a páni jeho družiny, načež jsme mezi 5. a 6. h. ranní říšskou kancelář opustili.

Z projevu kancléřova vybavuje se mně ještě výrok, jímž prohlásil, že narazí-li na odpor, učiní konec — „dann mach' ich Schluss“.

Po návratu do hotelu, kam nás doprovodil státní ministr Meissner, pokusili jsme se bez úspěchu o odpočinek a kolem 11 h. nastoupili jsme zpáteční cestu zvláštním vlakem. Po zpoždění, které bylo delší tří hodin a bylo prý způsobeno sněhovými závějemi, odebral jsem se ihned do schůze ministerské rady, která se konala v bývalé velké knihovně na Hradě. Zde podali jsme s ministrem Chvalkovským zprávu o své cestě.

V průběhu jednání dozvěděli jsme se, že říšský kancléř dostavil se do Prahy a zaujal místnosti v přední části Hradu. Ministr Chvalkovský byl pak pozván k říšskému ministru Ribbentropovi.

Následujícího dne byl jsem kolem poledne pozván k říšskému kancléři, který v rozhovoru trvajícím asi půl hodiny prohlásil mi, že má ke mně plnou důvěru a opakoval svůj berlínský projev, že chce, aby český národ žil, aby se vyžil a projevil názor, že při loyálním chování dosáhne netušeného rozkvětu („einen ungeahnten Aufschwung“). Při tom mi přislíbil, že ve smyslu výnosu ze 16. března, který zatím byl již vydán a mně Ribbentropem v dopoledních hodinách doručen, bude jmenovati říšským protektorem vysokého správního úředníka hodnosti říšského ministra, který není osobností politickou a je znám svou naprostou objektivností. Jméno jeho ještě neoznačil.

Když mně byl říšský kancléř ještě připověděl, že mohu se na něho kdykoliv obrátit, kdybych to pokládal za potřebné, opustil jsem po rozhovoru obsahově méně významném říšského kancléře, načež byl bezprostředně po mně přijat arm. generál Syrový.

Dr Hácha 20. 3. 39¹⁾

KPR, T 489/39; originál, strojopis.

345

1939, březen 23. Praha. — *Dopis předsedy Odborové jednoty A. Chloupek ministerskému předsedovi R. Beranovi, v němž důrazně žádal o rozpuštění dělnického závodního výboru v ČKD Libni a naléhal na splnění slibu vládní reakce na rozpuštění dělnických výborů v celostátním měřítku.*

Ant. Chloupek
Předseda Odbor. Jednoty
poslanec N. S.
telefon 210-45, 210-46
OPH.

V Praze II., dne 23. března 1939.
Nekázanka 15.
Nyní Praha II., Panská 2.

Slovutný Pán
pan Rudolf Beran, min. předseda,
Praha III., Valdštyňská ul.

Slovutný pane ministerský předsedo!

Dne 4. ledna t. r. dovilil jsem si Ti předložit zprávu zaměstnanců Č. K. D. v Libni o činnosti tamního dělnického závodního výboru a žádal jsem Tě o provedení opatření, aby závodní výbor v Č. K. D. byl co nejdříve ze státně-bezpečnostních důvodů rozpuštěn, eventuálně nahrazen jmenovanou dělnic-

¹⁾ Připsáno rukopisem E. Háchy. — Dokument byl také publikován ve sborníku „Mnichov v dokumentech“ II., Praha 1958, str. 392—395.